

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

20.04.2023
547

КАРАР

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы турында» 2021 елның 11 июнендәге 768 номерлы карарына үзгәрешләр кергү хакында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы турында» 2003 елның 30 декабрдәге 794 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы турында» 2004 елның 10 ноябрдәге 480 номерлы карары нигезендә, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы турында» 2021 елның 11 июнендәге 768 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә.

1.1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы турындагы Нигезләмәне яңа редакциядә баян итәргә (1 нче кушымта);

1.2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм яңгын куркынычсызлыгын тәэмин итү Комиссиясе турындагы Нигезләмәне яңа редакциядә баян итәргә (2 нче кушымта).

2. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы турында Нигезләмә

1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль системасының район звеносын (алга таба – гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының (ТСЧС) район звеносы) оештыру һәм эшләнү тәртибен билгели, ул Татарстан Республикасының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү системасының территориаль ярдәмче системасының бер өлеше булып тора.

2. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларының идарә органнарын, көчләрен һәм чараларын берләштерә, алар вәкаләтләренә халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, шул исәптән су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү мәсьәләләрен дә кертеп һәм «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль законда каралган бурычларны үтәү максатларында үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

Алабуга муниципаль районы территориясендә Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен төзелә.

3. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы һәр дәрәжәсенә координацияләү органнары, даими эшләнүче гамәлдә булган идарә органнары, көндәлек идарә итү органнары, көчләр һәм чаралар, финанс һәм матди ресурс резервлары, элемент, хәбәр итү һәм мәгълүмат белән тәмин итү системалары булдырыла.

4. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы координацияләү органнары булып түбәндәгеләр тора:

Алабуга муниципаль районы территориясен үз эченә алган муниципаль дәрәжәдә - Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе;

объект дәрәжәсендә - гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, оешмаларның янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләре, алар вәкаләтләренә халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, шул исәптән су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләре.

5. Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы звеносының даими эшләүче органнары булып түбәндәгеләр тора:

муниципаль дәрәжәдә - «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы Гражданнарны яклау идарәсе» МКУ;

объектив дәрәжәдә - халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле оешмаларның структур бүлекчәләре.

Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы даими эшләүче идарә органнары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә төзелә һәм үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносының даими эшләүче идарә органнары компетенциясе һәм вәкаләтләре алар турында яисә күрсәтелгән идарә органнары уставлары белән билгеләнә.

6. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносының көндәлек идарә органнары түбәндәгеләр:

муниципаль дәрәжәдә Алабуга муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, ашыгыч оператив хезмәтләрнең дежур-диспетчерлык хезмәтләре, шулай ук жирле үзидарә органнарының халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм жәлеп ителә торган көчләр һәм чаралар белән идарә итү, гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат алмашу һәм халыкны хәбәр итү өлкәсендәге эшчәнлеген тәмин итүче башка оешмалар (бүлекләр);

объект дәрәжәсендә оешмаларның халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм жәлеп ителә торган көчләр һәм чаралар белән идарә итү, гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат алмашу һәм халыкны хәбәр итү өлкәсендәге эшчәнлекләрен тәмин итүче бүлекчәләре.

Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы көндәлек идарә органнарының компетенциясе һәм вәкаләтләре алар турында тиешле нигезләмәләр яки күрсәтелгән идарә органнары уставлары белән билгеләнә.

7. Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән һәм гражданнар оборонасыннан саклау өлкәсендәге бурычларны хәл иткәндә жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларының мәгълүмати үзара хезмәттәшлеген оештыру, Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы (шул исәптән Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм

бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы көчләре һәм чаралары, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары белән идарә итү) көндәлек идарә органнары эшчәнлеген координацияләүне тәмин итү, шулай ук халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән һәм гражданнар оборонасыннан саклау өлкәсендә карарлар кабул итүгә мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда Алабуга муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыра.

8. Алабуга район звеносының гадәттән тыш хәлләрнең территориаль системасының район звеносындагы идарә органнарын урнаштыру, шартларга бәйле рәвештә, идарә итүнең техник чаралары, элемент чаралары, хәбәр итү һәм тереклек тәмин итү чаралары белән жиһазландырыла торган, файдалануга даими эзәр булган стационар яисә күчмә идарә пунктларында гамәлгә ашырыла.

9. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы көчләренә һәм чараларына Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнарының, оешмаларының һәм ижтимагый берләшмәләренең гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм бүлөп бирелә торган махсус эзәрлеккә көчләре һәм чаралары керә.

10. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы һәр дәрәжәдәгә көч һәм чаралар составына гадәттән тыш хәлләргә оператив җавап бирү һәм аларны бетерү эшләрен башкару өчен билгеләнгән даими эзәрлек көчләре һәм чаралары керә (алга таба - даими эзәрлек көче).

Даими эзәрлек көчләренең нигезен авария-коткару хезмәтләре, авария-коткару берләшмәләре, башка хезмәтләр һәм махсус техника, жиһазлар, инструментлар, материаллар белән жиһазландырылган, гадәттән тыш хәлләр зонасында кимендә 3 көн дәвамында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкаруны тәмин итүне исәпкә алып, махсус техника белән жиһазландырылган оешмалар тәшкил итә.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча үзләренә йөкләнгән бурычлардан чыгып, жирле үзидарә органнары, оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр һәм ижтимагый берләшмәләр даими эзәрлек көчләренең составын һәм структурасын билгели.

11. «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы Гражданнарны яклау идарәсе» МКУ Алабуга муниципаль районы территориясендә авария-коткару хезмәтләре һәм һәлакәттән коткару формираниеләре эшчәнлеген жирле үзидарә органнары каршындагы халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендәгә бурычларны хәл итүгә вәкаләтле органнар координациясен тормышка ашыра.

12. Авария-коткару хезмәтләрен һәм һәлакәттән коткару формираниеләрен гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә жәлеп итү «Авария-коткару хезмәтләре һәм

коткаручылар статусы турында» Федераль законның 13 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Ижтимагый авария-коткару формированиеләре гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә катнаша ала һәм Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының тиешле органнары җитәкчелегендә эшли.

13. Россия Федерациясе Кораллы көчләренә, башка гаскәрләренә, хәрби формированиеләренә һәм оборона өлкәсендәге бурычларны үтәүче органнарның махсус эзерләнган көчләре һәм чаралары гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен Россия Федерациясе Президенты билгеләгән тәртиптә җәлеп ителә.

Россия Федерациясе эчке эшләр органнарының көчләре һәм чаралары, территориаль органнарны да кертеп, гадәттән тыш хәлләрне бетергәндә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә кулланыла.

14. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бурычларын һәм Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарәсе органнары составына кертелгән җирле үзидарә органнары һәм оешмалар хезмәткәрләрен эзерләү Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә оештырыла.

Гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны эзерләүгә методик җитәкчелек Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15. Авария - коткару хезмәтләренә һәм аврия - коткару формированиеләренә гадәттән тыш хәлләргә җавап бирергә һәм аларны бетерү эшләрен башкарырга эзерлеге аттестация барышында, шулай ук Россия Федерациясе гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы һәм Россия Федерациясе гражданнар оборонасы эшләре, Гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе, дәүләт күзәтчелеге һәм контроле органнары, шулай ук федераль башкарма хакимият органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә башкарыла торган тикшерүләр барышында тикшерелә.

16. Гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен булдырыла һәм кулланыла: җирле үзидарә органнары һәм оешмалар хисабына финанс һәм матди ресурслар резервлары;

Финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыру, алардан файдалану һәм тулыландыру тәртибе Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары белән һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен матди ресурслар резервларынын номенклатурасы һәм күләме, шулай ук аларны булдыру, саклау, куллану һәм тулыландыруны контрольдә тоту аларны булдыручы орган тарафыннан билгеләнә.

17. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарәне мәгълүмат һәм хәбәр итү сигналларын идарә органнарына, Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы көчләренә, элемтә һәм хәбәр итү чараларының, тапшырулар челтәрләренә, гомуми файдаланудагы элемтә челтәре каналларының һәм ведомстволы элемтә челтәре каналларының оештыру-техник берләшмәсеннән гыйбарәт булган элемтә һәм хәбәр итү системаларыннан файдаланып гамәлгә ашырыла.

18. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносын мәгълүмати тәмин итү, мәгълүматны эзерләүне, жыюны, саклауны, эшкәртүне, анализлауны һәм тапшыруны тәмин итә торган техник системалар, элемтә һәм хәбәр итү чаралары, автоматлаштыру һәм мәгълүмат ресурслары жыелмасын тәшкил итүче автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә итү системасыннан файдаланып гамәлгә ашырыла.

Гадәттән тыш хәлләр турында хәбәрләрне кабул итү өчен, шул исәптән янгынар аркасында килеп чыккан гадәттән тыш хәлләр турында хәбәрләрне кабул итү өчен, «112» ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыртуның бердәм номеры һәм элемтә өлкәсендә федераль башкарма хакимият органы билгеләгән янгынар һәм гадәттән тыш хәлләр турында хәбәрләрне кабул итү номеры кулланыла.

Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янгынар куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алмашу Россия Федерациясе Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә жирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру сроклары һәм рәвешләре, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары белән килештереп, Россия Федерациясе Гражданның оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

19. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар үткәру Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы кысаларында Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планы һәм оешмаларның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнары нигезендә башкарыла.

Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы

кысаларында гамәлләрне планлаштыру белән оештыру-методик житәкчелек итү Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табиғый бәла-казалар нәтижәләрен бөтөрү эшләре Министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

20. Объектларда, территорияләрдә яисә акваторияләрдә гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булмаганда, Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бөтөрү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарәсе һәм көч органнары көндәлек эшчәнлек режимында эшли.

Алабуга муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәл килеп чыгу яисә килеп чыгу куркынычы янаган Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе карары белән һәм территориясендә гадәттән тыш хәлләр килеп чыгарга яисә килеп чыгарга мөмкин булган Алабуга муниципаль районы оешмалары житәкчеләренең карарлары белән гадәттән тыш хәлләрне бөтөрү вәкаләтләренә кертелгән Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бөтөрү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарә органнары һәм көчләре өчен мондый эш режимнарының берсе билгеләнергә мөмкин:

а) гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булганда - югары эзерлек режимы;

б) гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда һәм бөтөргәндә - гадәттән тыш хәл режимы.

21. Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе һәм оешма житәкчеләре Алабуга звеносының тиешле идарә органнары һәм көчләре өчен югары эзерлек режимын яки гадәттән тыш хәл режимын кертү турындагы карарлары белән түбәндәгеләр билгеләнә:

а) гадәттән тыш хәл яки югары эзерлек режимын кертү өчен нигез булган шартлар;

б) гадәттән тыш хәл килеп чыгарга мөмкин булган территория чикләре яки гадәттән тыш хәл зонасы чикләре;

в) гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бөтөрү чараларын үткәргүгә жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар;

г) халыкны гадәттән тыш хәлләрдән яклауны тәэмин итү яки аны бөтөрү буенча эшләренә оештыру чаралары исемлегә;

д) гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чараларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы вазыйфаи затлар яки гадәттән тыш хәлләрне бөтөрү буенча эшләр житәкчесе.

Алабуга муниципаль районы Башлыгы, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе һәм оешмалар житәкчеләре халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары аша һәм тиешле территориядә Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бөтөрү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарә органнары һәм көчләре эшләвенә тиешле режимнарын кертү турындагы элементә

каналлары буенча мәгълүмат бирергә, шулай ук халыкның куркынычсызлыгын тәмин итү чаралары турында мәгълүмат бирергә тиеш.

22. Тиешле территорияләрдә гадәттән тыш хәл режимын яки югары эзерлек режимын кертүгә нигез булган хәлләрне бетергәндә, Алабуга муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе һәм оешма житәкчеләре Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарәнең һәм көчләрнең билгеләнгән эш режимнарын туктата.

23. Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарә органнары һәм көчләре үткәрә торган төп чаралар түбәндәгеләр тора:

а) көндәлек эшчәнлек режимында:

әйләнә-тирәлекнең торышын өйрәнү, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуга китерә торган куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар мониторингы, гадәттән тыш хәлләрне фаразлау, шулай ук аларның социаль-икътисади нәтижәләрен бәяләү;

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат жыю, эшкәртү һәм алмашу;

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча максатчан һәм фәнни-техник программаларны һәм чараларны эшләү һәм тормышка ашыру,

Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы идарә органнары һәм көчләрнең эш-гамәлләрен планлаштыру, аларны эзерләү һәм аларның эшчәнлеген тәмин итү;

гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны, шул исәптән экстрен хәбәр итү сигналларын алганда гамәлләргә эзерләү;

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә белемнәрне пропагандалау;

гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен матди ресурслар булдыру, урнаштыру, саклау һәм резервларны тулыландыру белән житәкчелек итү;

үз вәкаләтләре чикләрендә халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә дәүләт экспертизасы, күзәтчелеге һәм контроле үткәрү;

үз вәкаләтләре кысаларында кирәкле иминият төрләрен гамәлгә ашыру;

халыкны эвакуацияләүгә, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне куркынычсыз районнарغا эзерләү, аларны урнаштыру һәм даими яшәү йә саклау урыннарына кайтару, шулай ук гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормышын тәмин итү буенча чаралар үткәрү;

гадәттән тыш хәлләр турында статистик хисап алып бару, аварияләр һәм һәлакәтләр сәбәпләрен тикшерүдә катнашу, шулай ук мондый аварияләр һәм һәлакәтләр сәбәпләрен бетерү буенча чаралар эшләү;

б) югары эзерлек режимында:

эйләнә-тирәлекнең торышын тикшереп торуны көчәйтү, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуга китерә торган куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар мониторингы, гадәттән тыш хәлләрне фаразлау, шулай ук аларның социаль-иқтисадый нәтижәләрен бәяләү;

кирәк булган очракта, Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы стационар пунктларда идарә итү органнары һәм көчләре органнарының житәкчеләре һәм вазыйфай затларының тәүлек бие кизү торуларын кертү;

алдан фаразланган гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүматларның бердәм системасы белән идарә итү органнарына һәм көчләренә өзлексез жыю, эшкәртү һәм тапшыру, гадәттән тыш хәлләр турында халыкка мәгълүмат бирү;

гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүне һәм үсешен кисәтү, алар килеп туган очракта зыян һәм югалтулар күләмен киметү, шулай ук гадәттән тыш хәлләрдә оешмаларның тотрыклы эшләвен һәм иминлеген арттыру буенча оператив чаралар күрү;

гадәттән тыш хәлләрне һәм башка документларны кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнарын төгәлләштерү;

кирәк булганда Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы көчләре һәм чараларын гадәттән тыш хәлләргә реакция ясарга эзерлеккә китерү, оператив төркемнәрне формалаштыру һәм аларның күз алдында тотылган районнарға чыгуын оештыру;

гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен төзелгән матди ресурсларның резервларын кирәк булганда тулыландыру;

кирәк булганда, эвакуация чаралары үткәрү;

в) гадәттән тыш хәл режимында:

эйләнә-тирә мохит торышына өзлексез контроль, барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләрне мониторинглау һәм фаразлау, шулай ук аларның социаль-иқтисади нәтижәләрен бәяләү;

жирле үзидарә органнары һәм оешмалар житәкчеләренә, шулай ук Алабуга муниципаль районы халкына барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итү;

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар үткәрү;

гадәттән тыш хәлләрне бетерү һәм Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносы көчләре һәм чаралары гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү, аларны уздыру барышында жәмәгать тәртибен саклау, шулай ук кирәк булганда жәмәгать оешмаларын һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә жәлеп итү буенча эш оештыру;

гадәттән тыш хәл зонасындагы хәлләр һәм аны бетерү буенча эшләренә башкару барышы турында өзлексез жыю, анализ һәм мәгълүмат алмашу;

гадәттән тыш хәлләрне һәм аларның нәтижәләрен бетерү мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары, оешмалар, предприятиеләр арасында өзлексез хезмәттәшлекне оештыру һәм аларга ярдәм итү;

гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәмин итү буенча чаралар үткәрү;

гадәттән тыш хәлләр, аларның параметрлары һәм зарарлаучы факторлар, халыкның һәм территорияләрнең иминлеген тәмин итү буенча күрелә торган чаралар, саклану алымнары һәм ысуллары, гамәлләр тәртибе, гадәттән тыш хәл зонасында үз-үзенә тоту кагыйдәләре, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм зыян күрүчеләрне социаль яклау өлкәсендә гражданның хокуклары, шул исәптән Россия Федерациясә законнарында каралган түләүләрне алу хокукы, гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә югалган документларны торгызу тәртибе турында халыкка мәгълүмат бирү.

24. «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль законның 4.1 статьясындагы 8 пункты нигезендә, гадәттән тыш хәлләр классификациясенә, шулай ук халыкның тормыш иминлегенә йогынты ясый торган һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча өстәмә чаралар күрүне таләп итә торган башка факторларга бәйлә рәвештә гадәттән тыш хәл режимы кертелгәндә, гадәттән тыш хәлгә жавап бирүнең түбәндәге дәрәжәләренә берсә билгеләнә (алга таба - жавап бирү дәрәжәсе):

жавап бирүнең: объектлы дәрәжәсе;

жирле дәрәжәсе.

25. Югары эзерлек яисә гадәттән тыш хәл режимы кертелгәндә, шулай ук Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасының район звеносындагы тиешле идарә органнары һәм көчләре өчен жавап бирү дәрәжәсен билгеләгәндә, локаль характердагы гадәттән тыш хәл килеп туганда, әлегә хәлне оешма көчләре һәм чаралары белән бетерү вакытында оешма житәкчеләре, муниципаль характердагы гадәттән тыш хәл барлыкка килгәндә Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесә, Алабуга муниципаль районы оешмалары һәм жирле үзидарә органнары көчләрен һәм чараларын юкка чыгаруга жәлеп итеп, «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль законның 4.1 статьясындагы 10 пункты нигезендә халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча өстәмә чаралар күреләргә мөмкин.

26. Югары эзерлек яисә гадәттән тыш хәл режимын юкка чыгарганда, шулай ук “Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында” Федераль законның 4.1 статьясындагы 8 пункты нигезендә билгеләнгән вазыйфай зат реакция дәрәжәсен билгеләү өчен нигез булып торган хәлләрне юкка чыгарганда, билгеләнгән жавап бирү дәрәжәсә юкка чыгарыла.

27. Гадәттән тыш хәлләрне бетерү «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гадәттән тыш хәлләр классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

28. Гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар белән житәкчелек итү һәм аларның үзара хезмәттәшлеген оештыруны гадәттән тыш хәлләрне бетерү житәкчеләре башкара.

Гадәттән тыш хәлләр зоналарына беренче булып килгән авария-коткару хезмәтләре, авария-коткару формироваиеләре житәкчеләре гадәттән тыш хәлләрне бетерү житәкчеләренен вәкаләтләрен кабул итә һәм аларны Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү планнары яисә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, гадәттән тыш хәлләрне бетерү вәкаләтләренә кертелгән оешмалар житәкчеләре килгәнче башкара.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү эшләре житәкчеләре, Алабуга муниципаль районының башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары һәм территорияләрендә гадәттән тыш хәл килеп чыккан оешмалар белән килешү буенча, гадәттән тыш хәл зонасы чикләрен, аны локальләштерү буенча гамәлләр тәртибен һәм үзенчәлекләрен билгели, шулай ук авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләренә үткәрү буенча карарлар кабул итә.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү житәкчеләренен карарлары, әгәр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында башкасы каралмаган булса, гадәттән тыш хәл зонасындагы барлык гражданныр һәм оешмалар өчен мәжбүри.

29. Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тиешле бюджетлар һәм милек хужалары (кулланучылар) акчасы хисабына Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территорияль ярдәмче системасының район звеносы эшчәнлеген һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларын финанс белән тәмин итү гамәлгә ашырыла.

Барлык милек рәвешләрендәге оешмалар гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә үз акчалары хисабына катнаша.

Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча максатчан программаларны финанслау Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

30. Янгыннарны профилактикалау һәм аларны турыдан-туры сүндерү, шулай ук янгын саклауга йөкләнгән авария-коткару эшләрен оештыру һәм башкару тәртибе янгын куркынычсызлыгы өлкәсендәге закон һәм башка норматив хокукый актлар, шул исәптән техник регламентлар белән билгеләнә.

Урманнарда янгыннарны сүндерү Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
10.04.2023 459 номерлы
карарына 2 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының
гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын
куркынычсызлыгын тәэмин итү Комиссиясе турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе (алга таба - комиссия) Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы турында» 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2004 елның 10 ноябрендәге 480 номерлы карар таләпләре нигезендә төзелде.

Комиссия табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен тормышка ашыру максатларында Арча муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләрнең үзара килешеп эшләүләрен тәэмин итү өчен оештырылган координацион орган булып тора (алга таба - гадәттән тыш хәлләр).

Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясе Президенты указлары һәм Татарстан Республикасы Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары һәм күрсәтмәләре, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм күрсәтмәләре белән Алабуга муниципаль районы башлыгы, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты карарлары һәм күрсәтмәләре һәм әлеге Нигезләмә белән житәкчелек итә.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясен Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә йөкләнә.

Комиссия эшчәнлеге Алабуга муниципаль районы бюджетыннан финанслана.

2. Комиссиянең төп бурычлары

Комиссиянең төп бурычлары булып түбәндәгеләр тора:
гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын

куркынычсызлыгын тээмин итү өлкәсендә дәүләт сәясәтен тормышка ашыру буенча тәкъдимнәр эшләү;

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасының район звеносы (алга таба – Алабуга муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасының район звеносы) идарә органнары һәм көчләре эшчәнлеген координацияләү;

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тээмин итү, шулай ук торак йортлар, торак-коммуналь хужалык, социаль өлкә, житештерү һәм инженерлык инфраструктуралары, гадәттән тыш хәлләр аркасында зыян күргән һәм жимерелгән торак йортларны торгызу һәм төзү мәсьәләләрен хәл иткәндә Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнары һәм оешмалары эш-гамәлләрен яраштыруны тээмин итү;

Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларын оештыру һәм үткәргүгә гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы мәсьәләләрен карау;

гадәттән тыш хәлләр турында халыкка хәбәр итүне оештыру һәм халыкка мәгълүмат житкерү турындагы сорауларны карау;

жирле үзидарә органнары, Алабуга муниципаль районы оешмалары тарафыннан гадәттән тыш хәлләрне кисәтүгә, янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәүгә, күрсәтелгән хокуклар һәм вәкаләтләр чикләрендә ачыкланган хокук бозуларны бетерү буенча чаралар күргүгә юнәлтелгән норматив актлар таләпләренә үтәлүенә тикшерү үткәргү.

Башка бурычлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнары карарлары комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.

Комиссиянең функцияләре

Үзенә йөкләнгән бурычларны үтәү максатыннан комиссия түбәндәге функцияләрен башкара:

үз компетенциясе кысаларында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тээмин итү, шулай ук торак йортлар, торак-коммуналь хужалык, социаль өлкә, гадәттән тыш хәлләр аркасында зыян күргән һәм жимерелгән житештерү һәм инженерлык инфраструктурасы объектларын торгызу һәм төзү мәсьәләләрен карый һәм билгеләнгән тәртиптә Алабуга муниципаль районы башкарма комитетына тиешле тәкъдимнәр кертә, тиешле тәкъдимнәр кертә;

Алабуга муниципаль районының норматив хокукый актларын һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тээмин итү өлкәсендә башка норматив документларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшли;

Алабуга муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләр

фаразларын карый, гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүгә, янғын куркынычсызлыгын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләүне һәм тормышка ашыруны оештыра;

Алабуга муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасының район звеносы эшчәнлеген үстерү һәм тәмин итү буенча тәкъдимнәр эшли;

территориаль һәм жирле дәрәжәдәге гадэттән тыш хәлләрне бетерү, торак йортларны, торак-коммуналь хужалык, социаль өлкә объектларын, житештерү һәм инженерлык инфраструктурасын торгызу һәм төзү, күрсәтелгән гадэттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән һәм жимерелгән, шулай ук гуманитар йогынты ясау операцияләрен үткәрүдә катнашу буенча тәкъдимнәр эшли;

жирле үзидарә органнары, Алабуга муниципаль районы оешмалары кабул иткән карарларның үтәлешен тикшереп тора.

Комиссиянең хокуклары

Комиссия үз компетенциясе кысаларында түбәндәге хокукларга ия:

федераль башкарма хакимият органнарыннан, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, оешмалардан һәм ижтимагый берләшмәләрдән кирәкле материаллар һәм мәгълүмат соратып алырга;

үз утырышларында Алабуга муниципаль районы жирле үзидарә органнары, оешмалары вәкилләрен тыңларга;

үз эшендә катнашу өчен башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләрен аларның житәкчеләре белән килештереп жәлеп итәргә;

комиссия әгъзалары, галимнәр, дәүләт хакимияте органнары белгечләре, жирле үзидарә органнары белгечләре һәм кызыксынган оешмалар вәкилләре арасыннан гадэттән тыш хәлләр килеп туган очракта Алабуга муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасының район звеносы көчләре һәм чаралары гамәлләрен координацияләү комиссиясенә эшче төркемнәрен төзәргә, комиссия эшчәнлегенә юнәлешләре буенча бу төркемнәренә вәкаләтләрен һәм эш тәртибен билгеләргә;

билгеләнгән тәртиптә Алабуга муниципаль районы башлыгының карарын таләп итә торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр кертергә.

Комиссия составы

Комиссия составы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Комиссия әгъзаларының бурычларын бүлү рәис компетенциясенә керә.

6. Комиссия эшен оештыру

Комиссия рәйсе:

комиссия эшчәнлегенә юнәлешләр белгели һәм аның эшен оештыра;
комиссия утырышларын алып бара;

комиссия компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча комиссия
эгъзалары белән даими рәвештә киңәшмәләр үткәрә;

оператив мәсьәләләр буенча карарлар кабул итә;

комиссия үз эшчәнлеген еллык план нигезендә гамәлгә ашыра. Кирәк
булганда, комиссия утырышында карау өчен сораулар оператив тәртиптә
кертелергә мөмкин.

Комиссиянең эш планы Комиссия рәйсе тарафыннан раслана һәм
Комиссия утырышларында каралырга тиешле төп мәсьәләләр исемлеген үз
эченә ала.

Комиссия утырышлары кирәк булган саен, эмма кварталга кимендә бер
тапкыр үткәрелә. Утырышларны рәйс аның кушуы буенча урынбасары
үткәрә. Утырыш, әгәр анда аның эгъзаларының яртысыннан да ким булмаган
өлеше катнашса, хокуклы дип санала.

Комиссия эгъзалары аның утырышларында шәхсән катнаша. Комиссия
эгъзасы булмау сәбәпле, комиссия эшендә аның вазыйфаларын вакытлыча
башкаручы катнаша. Утырышта катнашмаган комиссия эгъзалары карала
торган мәсьәләләр буенча язма рәвештә үз фикерләрен белдерергә хокуклы.

Комиссия утырышына материаллар әзерләү өлкәсендә утырыш көн
тәртибенә кертелгән мәсьәләләр кертелгән дәүләт хакимияте органнары
тарафыннан гамәлгә ашырыла. Комиссиягә утырышны уздыру көненә кадәр 10
көннән дә соңга калмыйча түбәндәге материаллар тапшырыла:

Комиссия утырышында мәсьәләнең исеме һәм аны карау кирәклеге
нигезләү;

доклад (доклад тезислары), чыгыш ясаучылар һәм чыгыш ясаучылар
исемлеге;

аналитик, белешмә һәм башка материаллар (кирәк булганда);

чакырылуучылар исемлеге;

комиссиянең карар (күрсәтмәләре) проекты;

комиссия карарлары утырышта катнашучыларның гади күпчелек
тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, комиссиянең
рәйсе тавышы хәлиткеч була.

Мәсьәләләрне оператив тәртиптә хәл итү өчен Комиссия комиссия рәйсе,
аның урынбасарлары һәм комиссиянең эшче төркемнәре житәкчеләре
составында президиум төзи.

Комиссия актлары карарлар яисә күрсәтмәләр белән рәсмиләштерелә.

Комиссия карарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә, аларга
Комиссия рәйсе яисә аның утырышта рәислек итүче урынбасары имза сала.

Комиссиянең эшче төркемнәре техноген характердагы гадәттән тыш

хәлләрне кисәтү һәм табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен йомшарту буенча тәкъдимнәр эшләү һәм чаралар күрү, шулай ук алар килеп чыккан очракта гадәттән тыш хәлләрне локальләштерү һәм бетерү, турыдан-туры районда чаралар күрү өчен төзелә.

Комиссиянең эшче төркемнәрен төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү, аларның составын раслау һәм бурычларны билгеләү комиссия рәисе тарафыннан башкарыла.

Комиссиянең оператив төркемнәре составына, төркем житәкчеләре тәкъдимнәре буенча, үзләренә йөкләнгән бурычларга карап, Комиссиянең тиешле әгъзалары, шулай ук жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр оешмалары вәкилләре, белгечләр һәм җәмәгать эшлеклеләре керә.

Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы гражданның яклау идарәсе» МКУ гамәлгә ашыра, атап әйткәндә:

кабул ителгән карарларны рәсмиләштерүне тәэмин итә;

утырышны эзерләү һәм уздыру өчен комиссия әгъзаларынан кирәкле мәгълүматны соратып ала;

«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы гражданның яклау идарәсе» МКУ утырышы йомгаклары буенча даими саклауның махсус эше төзелә, аңа түбәндәгеләр теркәлә:

утырышның көн тәртибе;

комиссия әгъзалары һәм чакырылган кунаклар исемлеге;

Комиссиянең карарлары (күрсәтмәләре);

башка материаллар.

